

Dosarul nr. 2r-237/23
2-20081331-01-2r-31052023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru – I. Pulbere
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău – I. Cotruță, L. Pruteanu, I. Țurcan

DECIZIE

06 septembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:
Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni
Aliona Donos

examinând recursul declarat de către Svetlana Guțan, reprezentată de avocatul Denis Ipatii,

în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Octavian Vivat împotriva Svetlanei Guțan, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

a c o n s t a t a t:

La 03 iulie 2020, Octavian Vivat a depus cerere de chemare în judecată împotriva Svetlanei Guțan, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, prin care a solicitat stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere pentru copilul minor și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea civilă depusă de către Octavian Vivat. S-a determinat domiciliul copilului minor la domiciliul tatălui. S-a dispus încasarea de la Svetlana Guțan în beneficiul lui Octavian Vivat pensia de întreținere pentru copilul minor, în sumă de 2 000 lei, lunar, începând cu data depunerii cererii, 03 iulie 2020 și până la atingerea majoratului de către copilul minor.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 14 noiembrie 2022, Svetlana Guțan, reprezentată de avocatul Denis Ipatii, a declarat apel, solicitând repunerea în

termen și admiterea acestuia, cu casarea hotărârii pronunțate de prima instanță și trimiterea spre rejudecare a cauzei în prima instanță.

Prin încheierea din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea Svetlanei Guțan cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului și s-a restituit apelantei Svetlana Guțan cererea de apel declarată împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

La 17 mai 2023, Svetlana Guțan, reprezentată de avocatul Denis Ipatii, a declarat recurs împotriva încheierii din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii recurate, repunerea în termenul de declarare a apelului, cu trimiterea spre rejudecare a cauzei.

În motivare a indicat că încheierea instanței de apel este neîntemeiată, adoptată cu aplicarea eronată a legii în coraport cu materialul probatoriu prezentat de partea apelantă, or, instanța în partea motivată a actului judecătoresc a ignorat argumentele și probele aduse de apelantă pentru repunerea în termen a cererii de apel. Svetlana Guțan nu a cunoscut și nici nu a putut cunoaște despre litigiul și hotărârea primei instanțe.

În încheiere, instanța de apel fără a se referi la probele și circumstanțele faptice ale cauzei doar a inserat prevederi legale, fără să motiveze aplicabilitatea acestora în coraport cu argumentele apelantei, fapt ce atestă ilegalitatea încheierii din 14 februarie 2023.

Recurenta a menționat că despre existența hotărârii din 24 noiembrie 2020 a aflat la data de 04 noiembrie 2022, când a primit încheierea Judecătoriei Orhei, sediul Telenеști, prin care s-a primit în procedură cererea lui Octavian Vivat cu privire la decăderea din drepturi părintești a Svetlanei Guțan. Astfel, despre hotărârea contestată nu a cunoscut până în anul 2022, aflându-se peste hotarele Republicii Moldova, fapt confirmat prin copia pașaportului.

Potrivit art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit scrisorii (f.d. 51) instanța de apel a expediat avocatului Denis Ipatii încheierea din 14 februarie 2023, prin poștă electronică, denis0503@list.ru, la 26 mai 2023.

În circumstanțele date, instanța de recurs consideră recursul depus la 17 mai 2023, în termen.

Conform art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este întemeiat și urmează a fi admis cu casarea încheierii instanței de apel și restituirea cauzei spre rejudecare, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Din suportul probator prezentat, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că prin hotărârea din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis acțiunea civilă depusă de către Octavian Vivat.

La 14 noiembrie 2022, Svetlana Guțan, reprezentat de avocatul Denis Ipatii, a depus cererea de apel nemotivată, totodată solicitând repunerea în termenul de declarare a apelului din motivul că nu s-a aflat în țară, nu a cunoscut despre examinarea dosarului și a fost în imposibilitate să conteste în termen hotărârea judecătorească.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 362 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

Articolul 116 din Codul de procedură civilă prevede că persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective, etc.).

Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 14 februarie 2023, a respins cererea depusă de către Svetlana Guțan cu privire la repunerea în termen a cererii de apel și a restituit cererea de apel împotriva hotărârii din 24 noiembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, ca fiind depusă în afara termenului legal.

Instanța de apel a refuzat să repună apelul în termen, invocând că apelantul urma să-și exercite dreptul la apel în termenul de 30 de zile, calculat din ziua pronunțării hotărârii instanței de fond, din 24 noiembrie 2020, însă cererea de apel a fost depusă la data de 14 noiembrie 2022.

Instanța de apel a apreciat că actele cauzei, și anume, avizul de recepție care a fost restituit cu mențiunea „plecat” (f.d. 14-15), citarea publică (f.d. 26) și plasarea dispozitivului hotărârii pe portalul instanțelor de judecată, la data de 25 noiembrie 2020, denotă că prima instanță a înștiințat pârâta Svetlana Guțan despre examinarea litigiului în cauză.

Totodată, instanța de apel a menționat că apelanta Svetlana Guțan, contrar prevederilor art. 118 din Codul de procedură civilă nu a prezentat probe ce ar confirma temeinicia omiterii termenului prevăzut de lege pentru declararea apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție relevă că concluziile instanței de apel sunt premature, or instanța de apel nu s-a expus la împrejurarea invocată de apelantă că, în perioada examinării cauzei pârâta se afla peste hotarele țării, nu a dat apreciere înscrisului anexat - copia pașaportului, cu mențiunile despre intrarea-ieșirea din țară.

Totodată, instanța de apel urmează să dea apreciere, prin prisma art.108 alin.(1) din Codul de procedură civilă, dacă până la citarea publică a pârâtei, reclamantul a făcut tot posibilul de a afla domiciliul pârâtei, în contextul în care

recurenta a invocat că reclamantul Vivat Octavian, cu rea credință, a dus instanța în eroare indicând domiciliul pârâtei la adresa soacrei (mama reclamantului), știind că nu locuiește la adresa respectivă.

Astfel, instanța de apel prematur a respins cererea de repunere în termenul de declarare a apelului depusă de către Svetlana Guțan fără a se convinge dacă acesta întrunește condițiile în sensul art. 363 alin. (3) și art. 116 alin. (1), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a libertăților fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, circumstanțele relatate generează casarea încheierii contestate.

Completul de judecată consideră necesar de a enunța ca fiind pertinente și prevederile art. 26 alin. (3), (4) din Codul de procedură civilă, în conformitate cu care instanța care judecă cauza își păstrează imparțialitatea și obiectivitatea, creează condiții pentru exercitarea drepturilor participanților la proces, pentru cercetarea obiectivă a circumstanțelor reale ale cauzei. Egalitatea părților în drepturile procedurale este garantată prin lege și se asigură de către instanță prin crearea posibilităților egale, suficiente și adecvate de folosire a tuturor mijloacelor procedurale pentru susținerea poziției asupra circumstanțelor de fapt și de drept, astfel încât nici una dintre părți să nu fie defavorizată în raport cu cealaltă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că instanța de apel prematur a restituit cererea de apel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a casa încheierea din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău și a remite cauza în instanța de apel la etapa primirii cererii de apel.

În conformitate cu art. 424 alin. (2), 427 lit. b), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de către Svetlana Guțan, reprezentată de avocatul Denis Ipatii.

Se casează integral încheierea din 14 februarie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Octavian Vivat împotriva Svetlanei Guțan, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sectorul Ciocana, mun. Chișinău, cu privire la stabilirea domiciliului copilului, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată, cu restituirea cauzei spre rejudecare la Curtea de Apel Chișinău, la etapa primirii cererii de apel.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Viorica Puica

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos